

БОЛОДИМИР

ПОВСТЯНЬ
ПЕРУНЕ

О Р Д Е М

WOLHODYMYR

ВОЛОДИМИР

AWAKENING OF PERUN

An oratorial poem in nine parts
in Ukrainian language

SECOND REVISED EDITION

ПОВСТАНЬ ПЕРУНЕ

Ораторійна поема
в дев'яти частинах

ДРУГЕ ВИДАННЯ
У НОВІЙ, АВТОРСЬКІЙ
РЕДАКЦІЇ

diasporiana.org.ua

T H E O R D E R

LONDON

1967

О Р Д Е Н

ЛОНДОН

1967

М О Т И В И

»Чого, батьки сумуєте?«
— »Не весело сину!«
Дніпро на нас розсердився,
Плаче Україна«.

• • • • •
»І неситий не виоре
На дні моря поле,
Не скує душі живої
І слова живого,
Не понесе слави Бога,
Великого Бога«.

• • • • •
»А сліз? А крові? Напоїть
Всіх імператорів би стало,
З дітьми і внуками втопить
В слізах удових... А дівочих,
Пролитих тайно серед ночі!
А матерій, гарячих сліз!
А батькових старих кровавих!
Не ріки — море розлилося,
Огненне море!... «

Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплятъ лукаві, і в огні
Її окраденую збудять ...«

• • • • •

»... Жива
Душа поетова святая,
Жива в святих своїх річах;
І ми, читая, оживаєм
І чуєм Бога в небесах«.

• • • • •

»Воскресну нині, ради їх,
Людей закованих моїх,...
... Я на сторожі коло їх
Поставлю слово ...«

“Świat nie został jeszcze stworzony.”

S. STASIAK

Т. Шевченко

ПОВСТАНЬ ПЕРУНЕ

Зо дна
Дніпра
Світанням загравних лун,
З душі,
З народу глибині
Хай встане Бог Перун!

Народе мій,
О, зрозумій
Вину, твою вину,
Віру святу,
Міць лицарських надхнінь,
Душі твоєї грім співучий,
Сонця зов до зір блискучих,
Живого духа всемогучість
Ти кинув у Дніпра глибінь.
І від тоді
Вона живе немов на дні
Дніпра,
Проміння, триясна душа.

В глибінь,
В глибінь
Кидати буду
Граніти слів надхнінь
Аж зі скали омертвінь
Вогню добуду,
Аж викрешу,
Воскрешу
Розсвіт заграволун,

Із серць твоїх синів
Повстане Бог Перун.
Із теміні
Як Сонця міць свята,
Преславна,
Світозагравна.

Повстань, трисвітоясний Боже!
Скажені Хула!
Хай громоміць твоя,
Приспана, свята
Переможе
Духа Зла!

Зо дна
Дніпра,
Із глибині,
З народної душі,
Світанній Сонця зов,
Всерозблиск всеобнов,
Як розцвіт ранніх лун
Повстане Бог Перун!
Ти — наш лицарський дух!
Ти — життя і рух,
Всепотуга всесвіта,
Повстань вістуне
Всевічного завіта!

ПЕРЕМОГА НЕСИТОГО

Задрижали небеса,
Сум котився сум,
Мов померкла сонць краса,
Арф міліони струн
Біль ячати і сум.
Скрготом Обида, скрготом
Смерть скргоче шкелетом,
Душ живих мільйон, мільйон
Піде на дно,
В Безвість Безодні,
Розбухне Зло,
Виють чорти всеголодні,
Ячати мільйони струн
Сум і сум,
Котиться на дно
Бог Перун.

Холодом
Сонце дихнуло як ніч,
Здригнулись діди потойбіч,
Серце прив'яло з болю,
Синів будучу долю ...
Сум котився сум,
Побачили душ неволю,
Невид сповнений вщерть,
Смерть!

Смерть!
Смерть!

Сонце погасло як ніч,
Божеський сум
Арфами ячатъ
Мільйони струн,
Біль кричать,
Горд монгольських шум,
Туч зловісних струм,
Шум погуби шум,
Ніч народніх стум,
Плач неволиницьких дум,
Мільйони душ і струн
Біль ячатъ і сум,
Котиться на дно
Бог наш правдивий Перун.

Зірвались мільйони струн,
Глум котився глум,
Над правою душі,
Над темним похороном
Скрготом,
Розкотом на дні
Глум котився глум,
Неситий сонце проковтнув,
Глум котився глум!

НЕВОЛЬНИЦЬКА ДУМА

Ой даремне ясне сонце говорило,
Віками в душу просилось,
Там воно вирости хотіло.
Ой забулась божа мова, ой забулась,
Душа на дні потонула,
Плакала, щеміла
У кайданах душа мліла,
Чайкою понад Дніпром голосила, скигліла.
Ой то не душа причинна на роздоріжжі
[кається-блукає
То Мати безталанна душі своєї шукає.

I котились бурі-тучі віковії,
Сум котився сум,
Ой то не хвилі, хвилі Дніпровії,
То слізози лилися гіркії:
»Напоїть
Всіх імператорів би стало,
З дітьми і внуками втопить
В слізах удових . . . А дівочих
Пролитих тайно серед ночі!
А матерініх, гарячих сліз,
А батькових, старих, кровавих!
Не ріки — море розлилось,
Огненне море! . . . «
I повстав Неситий лютий,
Дихнув свій подих по степах.
Ой то не косиці, ой то не мак . . .
То кров синівська у степах,
Сердешньої крові море,
Чорне море.
Горе тобі, безталанна Мати, горе!

Сум котився сум,
Плакала душа щеміла
На дні серця нерозумно говорила,
У походах і зривах
Розплач болю говорила.

Ой, даремне ясне Сонце говорило,
Соняшне зерно виростити хотіло,
Щоб сонця із серць розгорілись,
Світові засіяли, засніли.

Забули сини свою віру призабули,
Голосу божого не почули,
Душу свою загубили,
Та й як же ви без душі жити хотіли!
Ой, розгулявся Неситий лютий,
Закував народ Богом призабутий.
Гуляє Лютий, деспот гуляє,
З Бога ясного глузує, тебе висміває.
В темних льохах бусурменських,
У неволі вражай у турецькій,
На островах соловецьких,
В братніх кайданах братерських,
По всіх землях українських,
Котяться, котяться плачі невольницькі,
Стони невольницьких дум,
Сум котиться сум,
Кров поплила, кров поплила,
Ціле море ісповнила,
Неситого спрагу загасила-наситила.

Аж розгулявся Неситий лютий,
Розкопав, розрив розриту могилу — руїну
І в огні окрадену збудив Україну,

Щоб на загибель дивилась синів,
На чортів тріумф катів,
На чорну смерть і темний похорон, щоб Мати
[дивилась на глум,
На глум Ідеї Сонця на глум,
На глум народу на глум,
Пекольний глум котиться глум.

Кається — блукає,
Молиться — шукає
Бога,
Ясного князя, Юрія,
Лицаря
У золотих острогах,
Ясного Бога,
Весняне сонце вогнями вітає,
Тебе шукає, тебе шукає.

Ой, то не душа причинна на роздоріжжях
[кається-блукає,
То Мати безталанна душі своєї шукає,
Щоб нею синів надхнути,
Щоб нею синів надхнути,
Ом.

ХАЙ БУДЕ РАНОК

О, ні, о, ні!
Душі живої не скує
І не вирве з її дна
Соняшного зерна.
Воно живе в ночі, на дні!

Прийди, прийди,
Громами світи,
Бурями гряди
І темну ніч ори, ори
В розплуг, в розплуг
Потугу всіх потуг,
Весну, весну
Добудь, розкуй,
Даруй людству,
Розкуй, розкуй
Могучих духа струй
Весну нову!
Ори, створи, розкуй
На дні
Душі
Ордену Прасонця світанок!

Хай буде ранок!

НАДХНИ ПЕРУНЕ

Це ти —
Це ти горів,
Тоді
Як не було
Ані буття, ні небуття,
Лиш віщий віддих прагнення.
Безвітряно
Дрімало
Сонних прабліскавиць ядро,
А небуття Дніпро
Відвічним сном
Хвилі свої котив, котив . . .
Сон предивний снів,
Сон котився сон,
А космобліскавиць ядро
Безвітряно
Жевріло
Закутане сном,
Будилося, рвалося до буття.
Тоді,
Тоді,
Це ти
Всесвіт збудив до життя.
Це міць твоя,
Воля твоя,
Краса твоя

З безодні небуття
(-Зо дна Дніпра-)
Створила силу
Прасвяту,
Всесвітотворчу міць вогню
З відвічного збудила сну.
Тон єдиний тон,
Життетворчий зов
Прорвав сон.
І встала міць твоя,
Нова,
Незнана, —
Це збудився зо сну
Розпружив світотворчу снагу,
У всесвіт розпростер
Із громоядерних ядер
Розсіяв Молочистий Шлях, —
Ядра сузір'їй,
Простір-етер
Розпростер.
Будиться зо сну
Бог препотужний Перун.

Це ти!
Оцим твоїм вогнем
Надхни, надхни
Святий Орден!

ХАЙ БУДЕ ДЕНЬ

День хай буде день,
Світ юних крилатих праґнень,
Святих, кріпких героїв міт
В твердої дійсності ґраніт
Перетвориш,
Темінь на світло переореш
І в Ордені заговориш
На ввесь світ.
День настане день,
Просниться
Провесняна зелень,
Крізь темінь громопромінь
Проб'є шкарлуці гніт
І розгатиться, розгасне
Як лід ярмо і гніт століть
І немов сонце весняно — ясне
Гляне на світ,
Гляне розвесниться
Розблесниться
Весняно-творча міць,
Із соняшників лиць,
Із соняшників душ,
З мережаних душ
Викреши, добудь, розруш
Вишивану красу,
Силу святу,
Приборкану,
Приховану,

Розсвіти розковану
Соняшну снагу
Як стримувану міць вульканів,
Тайнотуги океанів,
Громоструми космо-ураганів
Викреши, розкуй, розруш
Вишивану красу
Сонцем мережаних душ,
Весну, весну
Створи нову
Космосоняшну.

День хай буде день
Радість і зелень,
Потуга геройських прagnень
День хай буде день,
Сонць нових вогенів
І зелень
І день і день
І зелень, зелень
Вічного космічного життя.
Хай буде міць твоя
Воля твоя,
Краса твоя!

Хай буде космічний день!
Геройських прagnень
Вимріяний світ
В твердої дійсності граніт
Перетворить
І громосилою твоєю заговорить
І як Землі —
Як сонць — світів діядем
Розблісне твій
Святий
Орден.

ГРЯДИ ПЕРУНЕ

Хоч день вже дніє,
Весна іде
Цвіте,
Рожевіє,
Святе, святе
Надхнення вже жевріє, —
Ще сум, ще сум,
Ще біль, ще біль,
Ще смерть, ще смерть,
Ще ворог твій,
Ще лютий змій
Злобошаліє.

Бій настане бій.
Встане лютий змій,
Бій настане бій,
Вогневий,
Весняний,
Сонцерадісний.
Змій злолютий змій
Глузує ще з тебе.
Гей, бій буде
Богів — світів,
Часопросторів,
Змій злолютий змій
Глузує ще з тебе!
Гей, буде борня!
Весь безвлад — матерія,
Весь жах і темінь і злоба,
Весь біль усебуття,
Всі слези та все горе,
Всесвіту Чорне Море
Терпінь,
терпінь,
терпінь

Усіх всесвітоукраїн,
Борня буде борня,
Змій злолютий змій
Глузодише глум,
Із безодні шум,
Горд зловісних шум,
Ніч всесвітніх стум,
Всіх злочинних дум
Шум погуби шум,
Глузодише глум,
З Бога ясного
Громобранного
З тебе!
Глузує, визов мече
Їддю злобомерзи!
Він сильніший як ти!
Божий світ мергасне.
Він сильніший як ти!
Мліє, мліє сонце ясне.
Він сильніший як ти!
Святість гасне, віра гасне!

Світлобурями
Гряди, гряди!
Громами — сонцями
Світи, світи!
І безлад зла ори, ори!
Гряди, гряди
І зерна сонць посій
В глибінь, в глибінь,
Аж викрешеш вогонь надхнінь.
Ори серця в розплуг,
Потугу всіх потуг
Добудь, розкуй, креши,
Із сонць мільйонів горен
Святовогонь оден
Збуди, створи
Святий Орден!

ПЕРУН ПЕРЕМОЖЕЦЬ

Тоді,
Як захиталися Боги,
Померкли соняшні світи,
Настала гроза,
Всезлоба-Всезатратна,
Всевлада Світозла
Повисла над Богами, —
Тоді, тоді
Синій Грім Перуна
Роздер темінь до дна
І де громи зривались ясні,
Там вогні розгорілись святі.

Тоді
Вся міць твоя,
Праядро Буття,
Воля Світо-Життя,
Майбутня вся Краса,
Свіtotворча Яро-Яса,
Богам незнана — незбагненна
Перунова Снага Світлосіменна
У Тризуб його втілилася вся
І там загоріла,
Бліскавицями вбила
Демона Злоби і Зла.

Грім! Грім!
Святий, свіtotворчий!
Бути, бути Космо-весні,
Святій, світлотворчій!

Це є Ти!
Це є Ти!

Цю міць твою святу,
Що всесвіт збудила зо сну,
Спасла від зла
І тъму переможе, тъму,
Всезатрату, —
Цю снагу твою,
Найсвятішу,
Вселенновторчогромову,
Космосоняшну,
Тебе самого, о Перуне,
Що збудився зо сну,
Щоб світ спасти наново
Я зову,
Я клену,
Я втілю
В Орден і Слово!

ВЕДИ ПЕРУНЕ

Вогонь святий вогонь
З мільйонів сонць долонь,
Вогонь надхнінь зішли,
Орден святий
У бій веди!

Бій хай буде бій,
Весняний,
Сонцерадісний,
Бій настане бій,
Впаде ехидний змій
Переможений,
Всезлоба — Всезатрата
Перед престолом Сонця!
Лицарський Орден гряде
Перуна Світлотворца!

Весна і мужество буде!
Радуйтесь, герої,
Сини Дажбога-Сонця,
До боротьби нової
Посвячені в Ордені!
Гряди, гряди
У світлохуртовині,
Симфонії,
У громовіщому надхненні,
У Ордені
Повсевічно,
Повсесвітньо
Вісти, вісти
Усе новий завіт.
Бути, бути космовесні!
Ти є наш Батько!
Бог Перун у боротьбі,
У творчості,

У радості,
У правді правд новій,
Що світ не біль, не біль,
Не сум, не зойк, не глум,
Що світ не кривда, не зло,
Що світ добро,
 добро,
 добро,
Золотодзвонна музика Сонця
Бадьорий танець плянет,
Юних Богів шумні бенкети,
Подвиги героїв і поетів,
Святість істніння,
Всесила творчого горіння.

Лиш світ оцей новий,
Новий завітів завіт,
Ще не створений світ,
Ще ні!
Ще ні!
Ще ні!

Ми, твої сини,
Ми твій Орден
На бій святий грядем, грядем,
Весну несем!
Ми твої сини!
Святість нашу розвогни!
Щоб навіть Неситого зло
Перегоріло
У золото — добро.
Ми, твої сини,
Святість нашу розвогни,
У вічність, у вічність
Орден святий веди, веди!

Ти — віщий вогонь надхнення,
Сім'я вселеної,
Міць громовинна,
Дух світло-симфонії,
Що пливе хуртовиною,
Космічною рікою
Немов Дніпро Усебуття
Широко хвилі підйима
В молоці Молочної Дороги.

Із прядра Буття,
Немов з дна Дніпра
Тебе пробуджую,
Тебе воскрешую
В душах синів-героїв
До боротьби нової!
Богонь,
Богонь,
Правсесвіт і праслово
Надхни, збуди
Наново!

Із святости, із мрій,
Із зарищ прагнень всіх героїв,
З прабожої вічності дна
Виори
В чині згранітневу поему,
Створи, створи
Всевічну міць Ордену!
Звісти, звісти
Завітів всіх завіт,

Зеніт!
Зеніт!
Зеніт!

Це ми,
Твої сини,
Створимо світ!
Це ми сотворимо світ!
Це ми сотворимо світ!

З М И С Т

Стор.

МОТИВИ	5
ПОВСТАНЬ ПЕРУНЕ	9
ПЕРЕМОГА НЕСИТОГО	11
НЕВОЛЬНИЦЬКА ДУМА	13
ХАЙ БУДЕ РАНOK	16
НАДХНИ ПЕРУНЕ	17
ХАЙ БУДЕ ДЕНЬ	19
ГРЯДИ ПЕРУНЕ	21
ПЕРУН ПЕРЕМОЖЕЦЬ	23
ВЕДИ ПЕРУНЕ	25

БІБЛІОГРАФІЯ ДЕЯКИХ ФІЛОСОФСЬКИХ, РЕЛІГІЙНИХ ТА ІДЕОЛОГІЧНИХ ПРАЦЬ І ЕСЕЙ ВОЛОДИМИРА

Я НЕ МОЖУ ВЕРНУТИСЯ. Відкритий лист до нікого. »Нова Епоха« Авгсбург, 1946. 9 ст. Фоліо. Циклостиль. (Ця заява з'явилася теж в англійській, німецькій, французькій, мовах декількома виданнями).

ОСНОВНА СИЛА ТВОРЧОСТИ ШЕВЧЕНКА. (Студія психології творчості, віри, філософії та ідеології Шевченка). Із вступом: »Шевченко пророк світової місії Українник». Видано у трьох частинах. Орден, Авгсбург, 1946. 104 ст. 29 см. Фоліо, циклостиль. (Один примірник зберігається в Британському музею).

СОТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКОСТИ. (Філософсько-ідеологічна проклямація). »Нова Епоха«, Авгсбург, 1946. 3 ст. Фоліо. 30 см. (В п'ятьох інших мовах).

ПРО ПЕРУНА ЗНАННЯ ТАЄМНЕ. (Міто-онтологічні тексти у формі упанішади). (Фронтіспіс і заголовна сторінка проф. О. Повстенка). Орден, Авгсбург. 79 ст. Фоліо, циклостиль, 29 см. (Примірник в Британському музею).

ТРИЗУБ (Філософсько-символологічний есей). Перше видання. Орден, Лондон, 1953. 11 ст. Фоліо, цикл., 25,5 см. Друге видання. Буенос Айрес, 1955. 29 ст. 15,5 см.

ПРАПОР УКРАЇНИ. (Філософсько-символологічний есей). Орден, Лондон, 1954. 16 ст. Фоліо, цикл., 22,5 см.

СВЯЩЕННИЙ ГЕРОЇЗМ ЯК ОСНОВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СВІТОГЛЯДУ. Перше видання. Лондон, 1958. Фоліо, цикл., 20 ст., 25,5 см. Друге видання: Орден, 1964, Лондон. Ст. 31, 18 см.

ЕТИЧНІ, СОЦІОЛОГІЧНІ І ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ СКОВОРОДИ. Орден, Лондон, 1959. 33 ст. Фоліо, цикл. 25,5 см. (Передруковано у »Визвольнім Шляху«).

Статті й есей друковані в журналі »Орден«-у 1945-46:

»НАРЦІЗ« СКОВОРОДИ (есей). Фрагмент із праці п. з. »Григорій Сковорода — Лицар Святої Борні«. Орден, ч. 1, 1945, стор. 7-11.

СКОВОРОДА ПРО ОБОВ'ЯЗКИ ВОІНА (есей), як вище. Ч. 2, 1945, стор. 5-7.

ПОЧУВАННЯ СВЯТОСТИ (есей). Фрагмент із праці: »Основна сила творчості Шевченка«. Орден, ч. 2, 1945, стор. 8-11.

КАЙДАНИ ПОРВІТЕ! (У століття »Заповіту«. Есей). Орден, ч. 3, 1945, стор. 3-6.

РІЗДВО СВІТУ (Лист до лицаря). Есей про істоту Різдва. Орден, ч. 3, 1945, стор. 9-16.

ДЖЕРЕЛА РЕЛІГІЇ ОРДЕНУ. (Текст неповний, проклямація із циклу »Встановлення«). Орден, ч. 4, 1946, стор. 8-9.

БОЖЕСТВЕННА ТВОРЧІСТЬ (Ідеологічна проклямація, продовження »Створення людськості«. Проголошена на одному із з'їздів письменників). Орден, ч. 4, 1946, стор. 10-12.

ІСТОРИКАМ (Ідеологічна проклямація). Орден, ч. 5, 1946, стор. 1-2.

ДУХ НАРОДУ (есей). Фрагмент із праці »Григорій Сковорода — Лицар Святої Борні«. Орден, ч. 5, 1946 стор. 7-10.

ПРИЗНАЧЕННЯ ПРАВДИ (Фрагмент із промови). Орден, ч. 5, 1946, стор. 16-22.

ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКОЇ ВІРИ (есей). Орден, ч. 6, 1946, стор. 1-9.

СПАСИТЕЛЬ ПЕРЕМОЖНИЙ (Фрагменти із Гімну Авести, із Вішну Пурана, Сковороди, — із циклу »Встановлення«). Орден, ч. 7, стор. 2-8.

ІДЕЇ ОРДЕНУ (текст із циклу: Встановлення). Орден, ч. 7, 1946, стор. 9-10.

БОГДАН ТРАГІЧНИЙ. Вступ до історіософічної студії про Богдана Хмельницького. Орден, ч. 8, 1946, стор. 9-15.

НА ШЛЯХУ ДО ГРАЛЯ. Поезія Михайла Ореста. (Літературознавчий есей). Орден, ч. 8, 1946, стор. 24-32.

Із »Нової Епохи« — вибране:

МІСІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (Історіософічний есей).
»Нова Епоха«, ч. 2, 1945, стор. 5-12.

МУДРІСТЬ ЗНЕНАВИСТИ І ЗНИЩЕННЯ (історично-політичний есей). »Нова Епоха«, ч. 6, 1945, стор. 7-15.

ШЕВЧЕНКО — ПРОРОК СВІТОВОЇ МІСІЇ УКРАЇНИ (З нагоди століття Кирило-Методіївського Братства). »Нова Епоха«, 1945, стор. 11-19.

ЄВАНГЕЛІС ПРАВДИ. (Фрагмент із промови виголошеної в українській і англійській мовах в одному з таборів на торжественному концерті присвяченому пам'яті Тараса Шевченка). »Нова Епоха«, ч. 9, 1946, стор. 4-7.

У »Світанні>:

РЕНЕСАНС ПАНАРІЙСЬКОЇ ДУМКИ. (Історично-філософський та ідеологічно-літературний есей). Науково-літературний збірник »Світання«, Авгсбург, 1946, ч. 2, ст. 1-16.
